

Zeetrek langs Huisduinen | Een impressie van april t/m juni 2026 |

April |

April 2026 verliep zeer zonnig en het was erg droog. De temperatuur was gemiddeld iets aan de zachte kant. De wind kwam meestal uit zuidwestelijke hoek, soms uit noordoostelijke richting. De windcondities waren vaak matig met op sommige dagen uitschieters tot 37,5 km/u. |

Traditioneel geven zwaluwen de aankondiging van de lente aan. Hierdoor werden op de 8^e de eerste boerenzwaluwen op de telpost hartelijk verwelkomt. Tussen deze boerenzwaluwen werden ook enkele oeverzwaluwen ontdekt. Een inmiddels vaste gast, de roek, werd eveneens op deze dag gezien. Op de 10^e vlogen 2 kleine jagers (donkere fase) richting het noorden. Een adulte kuifaalscholver verbleef enige tijd op het water vlak voor de telpost. Een groep van 15 luid roepende goudplevieren vlogen op de 11^e op grote hoogte richting de broedgebieden. Halverwege de maand werd eindelijk weer eens een slechtvalk waargenomen. Deze snelle roofvogel vloog met gezwinde spoed richting het zuiden. Op de 13^e zwommen maar liefst 88 grauwe ganzen in het Breewijd. Deze groep bestond uit 13 koppels met 4 of meer pullen. |

Foto: Kleine burgemeester (F. Geldermans) |

Hoogtepunt waren deze maand de kleine- en grote burgemeesters. Deze beide meeuwen waren 2^e kalenderjaar vogels en werden op 25^e en 29^e vlak boven de wateroppervlakte ontdekt. De eerste bruine kiekendief passeerde op de 28^e van deze maand. April is doorgaans een goede maand voor de steltloper trek. Echter dit jaar liet dit soms spectaculaire verschijnsel een negatieve trend zien. Slechts 149 bonte strandlopers, 13 bontbekplevieren, 297 rosse grutto's en 59 zilverplevieren konden in deze maand worden geturfd. Uitzondering op deze algehele malaise waren de 4

bosruiters die op de 28^e met gezwinde spoed richting het noorden vlogen. Ook het aantal eenden bleef duidelijk bij de verwachting achter. Er werden lagere aantallen dan gewoonlijk geteld, namelijk 352 wintertalingen, 43 slobbeenden en 80 middelste zaagbekken. Significant was het lage aantal rotganzen in deze periode. Normaal gesproken wordt er tijdens menige telling duizenden exemplaren gezien. Echter nu waren het slechts enkele honderden, waarvan op de eerste dag 551 individuen. Het aantal van de rotgans kwam deze maand op een schrikbarend laag aantal van 787 exemplaren uit.

De trek van zowel de visdief als de grote stern was ondertussen al in volle gang. Daarentegen werd de eerste dwergstern pas op de 3^e ontdekt. De volgende dag werd ook de eerste zwarte stern waargenomen. De noordse stern bleef in het kader van de fenologie niet achter en deze soort werd dan ook voor het eerst op de 9^e langs vliegend gezien. Vanaf de 10^e kwam de trek van de dwergmeeuw langzaam op gang. De beste dag voor deze sierlijke meeuw was de 25^e met 290 exemplaren. Er werden uiteindelijk in deze maand 792 dwergmeeuwen geteld. Voorwaar niet slecht! Het aantal kokmeeuwen in deze periode was met 630 individuen ronduit teleurstellend te noemen. |

Foto: Handteller (C. Rebel) |

In tegenstelling tot dit slechte resultaat werden daarentegen in de laatste twee weken veel kleine mantelmeeuwen met de handteller bij elkaar getikt. Deze activiteit leverde in ieder geval 2255 kleine mantels op. |

De tellingen in de laatste week leverden nog 3 parelduikers op. Leuk te vermelden was een luid roepende koekoek die op de 29^e naar het noorden vloog. Uiteindelijk werden in deze maand 121 dwergsterns, 2665 visdieven, 3719 grote sterns, 64 noordse sterns en 97 zwarte sterns aan de digitale lijst toegevoegd. Op de 3^e werden er twee naar het zuiden zwemmende bruinvissen tussen de golven gespot. |

Foto: Weidehommel (C. Rebel)

Andere soorten die met ons deze planeet delen hebben ook onze aandacht. Ingegeven door een artikel van Thijs P.M.

Fijen – Journal of Applied Ecology 2021;58:274-280.

An overlooked phenomenon with potential far-reaching implications for bumblebee conservation. Hierin wordt beschreven de migratie van hommels in het algemeen. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt dat hommels tijdens de migratie vaste trekbanen in Europa gebruiken. Welnu, in dit kader kon de eerste hommel (spec.) op 1 april aan de database van trektellen.nl worden toegevoegd.

In deze maand was er 65,5 uren geteld. Er werden in deze periode 73 soorten waargenomen en dit resulteerde in een totaal van 18.243 exemplaren.

Mei

Het weer in Den Helder in mei 2026 was over het algemeen mild en wisselvallig. Er waaide meestal een stevige wind uit het zuidwesten tot zuid-zuidwesten.

Het was 2 mei 2026. Juist een dag dat de weersomstandigheden rustig waren verscheen er plotseling een verdwaalde gast in het Breewijd. Na enige periode van observatie v.w.b. manier van zwemmen, grootte van het zeezoogdier in combinatie met de vorm en stand van de rugvin werd al snel duidelijk dat het een gewone dolfijn betrof. Tijdens een snelle wending was de witte flank kort zichtbaar. Dit was tevens een belangrijk veldkenmerk voor

de definitieve determinatie. De afstand van observatiepunt tot deze dolfijn bedroeg 2500 meter. Deze gewone dolfijn bleef een uur lang in het Breewijd heen-en-weer zwemmen om uiteindelijk in zuidelijke richting te verdwijnen. Het betrof een tweede waarneming van deze soort in de rijke geschiedenis van zeetrekpost Huisduinen. De eerste waarneming dateert uit 14 november 2004.

Huisduinen (zeetrek) zondag 14 november 2004

Telperiode: 08:30-13:30 [wijzigen telling](#) | [kopgegevens](#)
 Type telling: zeetrek
 Weer: Windrichting: NW, Kracht: 1-5 B, Bewolking: 50 %, Zicht: 9000 mtr.
 Tellers: C. Rebel, C.J. de Graaf

	Z	N		Z	N		Z	N
Rotgans	128	8	Scholekster	30	1	Alk/Zeekoet	3	2
Smient	-	31	Wulp *	2	1	Kleine Alk	-	1
Eider	83	68	Steenloper	4	1	duiker spec.	1	1
Grote Zee-eend	-	1	Kanoet	2	3	Aalscholver	-	1
Zwarte Zee-eend	16	30	Drieteenstrandloper *	-	8	Zwarte Kraai	-	3
Grote Zaagbek	3	-	Bonte Strandloper *	3	237	Veldleeuwerik	-	3
Middelste Zaagbek	23	11	Kokmeeuw	44	52	Spreeuw	-	3
Turkse Tortel	10	-	Stormmeeuw	28	14	Koperwiek	1	-
Fuut	1	6	Grote Mantelmeeuw	6	24	Sneeuwgors	1	53
Geoorde Fuut / Kuifduiker	-	1	Kleine Mantelmeeuw	-	1			

Ter plaatse: Eider 5, Scholekster 45, Wulp 9*, Steenloper 10, Kanoet 100, Drieteenstrandloper 50*, Bonte Strandloper 500*, Kokmeeuw 10, Grote Mantelmeeuw 300, Lepelaar 2*, Torenvalk 1, Slechtvalk 1*, Zwarte Kraai 2, Sneeuwgors 7, **Gewone Dolfijn 1**

Totaal: 954 exemplaren, 29 (+4) soorten, 5:00 uren

Opmerking: Gewone Dolfijn was gedurende de gehele telperiode nabij boei S10 aanwezig.

Historische data van 14 november 2004 van een gewone dolfijn ter plaatse nabij groene boei S10 Welnu, verder met de bevindingen van de vogels in het algemeen. De maand mei begon meteen goed, want op de eerste dag werden tussen de vele sterns twee zeldzame lachsterns gespot. In deze periode werd slechts één kleine jager waargenomen. Deze roofmeeuw passeerde de telpost op de tweede van deze maand en vloog zoals verwacht een noordelijke koers. Op de 16e kwam geheel onverwachts een noordse stormvogel niet ver uit de kust met de kenmerkende stijve vleugels rustig voorbij keilen. Deze pelagische soort verdween al snel richting het Marsdiep. Vier dagen later vloog een visarend dezelfde koers. De aantallen van de rotgans bleven wederom ruim beneden peil en er werden in de maand mei slechts 2.897 rotganzen geteld. Alle 16 knobbelzwanen werden in de eerste twee dagen gespot.

Foto: Knobbelzwanen (F. Geldermans)

Het aantal getelde dwergmeeuwen was redelijk te noemen. Van deze kleine meeuwensoort verdwenen 124 exemplaren in de figuurlijke boeken. Ook konden er 2.016 kleine mantelmeeuwen aan het platform trektellen.nl worden doorgegeven. Drukte alom op de telpost op eerste dag van mei. Alleen al op deze dag werden maar liefst 1.084 grote sterns geteld. Daarmee kwam het totaal voor deze stern in deze maand op 5.018 exemplaren uit. Van de visdief werden in deze periode bijna 6.000 vogels waargenomen. Alleen al op de 8^e vlogen er 840 visdieven langs. Van de overige sterns waren de aantallen beduidend lager dan voorgaande jaren, noordse stern (73), dwergstern (110) en zwarte stern (73). Overigens, ondanks een lichte toename van de populatie ontbrak de reuzenster in zijn geheel. De trek van de steltlopers liet ook al een negatieve trend zien. De aantallen waren bontbekplevier (9), bonte strandloper (454), regenwulp (77), zilverplevier (240) en groenpootruiter (11) duidelijk aan de lage kant. Een positieve uitzondering waren de 781 kanoeten en 454 drieteenstrandlopers. Verder was er een merkwaardige waarneming halverwege deze maand van 12 naar het zuiden vliegende goudplevieren. Het aantal boerenzwaluwen viel ook al tegen. In mei alleen al werden slechts 483 van deze gezellige kwetteraars geteld. Echter het moet niet gekker worden! In deze maand werd er namelijk geen enkele gele kwikstaart in de verste verte te zien. Gelukkig werden op de 9^e nog wel drie naar het zuiden zwemmende bruinvissen gezien. Gedurende de maand mei was de telpost 72 uren bezet. Dit resulteerde in 23.872 getelde vogels en dit aantal was over 80 soorten verdeeld.

Juni

Juni 2026 was uitzonderlijk warm met een gemiddelde temperatuur die aanzienlijk hoger lag dan de gebruikelijke norm van ongeveer 17,8° C. Door de ligging aan de kust domineerden overwegend westerse en zuidwestelijke windrichtingen.

Halverwege de maand werd nog een langs vliegend vrouwtje middelste zaagbek en 2 steenlopers waargenomen. Nu rijst de vraag: 'Waren dit nog late overwinterraars of vogels die hier de gehele zomer zullen verblijven?'

Foto: Bergeenden (F. Geldermans)

Van de spectaculaire ruitrek van de bergeend is tegenwoordig maar weinig over. Tijdens de laatste week waren 127 bergeenden onderweg richting de Duitse Bocht om aldaar zoals reeds aangegeven te ruien.

Op de 8^e werd eindelijk weer eens een zwartkopmeeuw waargenomen. Verder waren in deze periode veel foeragerende sterns voor de kust aanwezig. Door al deze vliegbewegingen steeg het aantal waarnemingen daarmee navenant. Hierdoor konden 1.598 grote sterns en 1.750 visdieven in de database van trektellen.nl worden bijgeschreven. Op de 3^e werd het hoogste aantal dwergsterns gezien. Er werden op deze dag 13 van deze kleine sterntjes genoteerd. Uiteindelijk kwam hun aantal voor juni op 38 exemplaren uit. De 4.243 langs vliegende kleine mantelmeeuwen hielden de vaste tellers in deze periode behoorlijk bezig. De 19 langs scherende gierzwaluwen hadden een zuidelijke bestemming. Verrassend was de waarneming van een zwarte roodstaart. Dit vrouwtje verbleef op de 20^e nabij de inmiddels gerenoveerde trap. Als laatste werd deze oorspronkelijke bewoner van stenige, bergachtige gebieden op de 26^e vliegend langs de kustwachttoeren gezien. De enige en laatste bruinvis van dit voorjaar werd op de 20^e al foeragerend in de bovenste waterkolom vlak voor de kust ontdekt.

De bezettingsgraad van de telpost was 46,5 uren. Doorgaans is juni een rustige maand en heeft de aanwezigheid in relatie tot het aantal waarnemingen feitelijk alleen maar te maken met het verzamelen van data voor de algehele statistiek. Er werden in ieder geval 32 soorten gezien. Dit resulteerde in een totaal van 10.279 waarnemingen.

Tijdens het voorjaar van 2026 werd er 255,5 uren geteld. Het aantal soorten vogels bleef op 99 steken. Het lage aantal van 63.792 vogels spreekt voor zich. Hierdoor kan men gerust van een zeer matig voorjaar spreken.

Fred Geldermans & Kees Rebel